

חגי שניר מנהל שה"מ "תקציב המחקר והפיתוח שלנו הוכפל בשנתיים האחרונות"

ראובן זלץ

**שה"מ היא ללא ספק חלק חשוב
במשק הענף ומדריכי שה"מ הפכו
עם השנים לחלק בלתי נפרד מהרפת
הישראלית. חגי שניר מנהל שה"מ
מדבר על ענף החלב, היעדים וגם על
השינוי בענף •**

מיותר להציג את שה"מ ופעילותה הענפה, שירות ההדרכה והמקצוע במשרד החקלאות, הוא למעשה הזרוע המקצועית של המשרד בכל ענפי החקלאות בישראל. חגי שניר העומד בראש שה"מ מאז מרס האחרון, ענה על שאלותינו בעל ענף החלב.

איך שה"מ מתמודד עם המצב הרגיש של ענף החלב?

"תראה, חשוב לי שנבהיר כי שה"מ לא עוסק במדיניות אלא עוסק בהדרכה לחקלאים ופיתוח ידע המיישם מדיניות. יחד עם זאת אנחנו נותנים כלים לקובעי המדיניות במשרד לקבלת החלטות בנושאים השונים"

היעדים והמטרות שלכם?

"שה"מ רואה עצמו מחויב גם ליצרנים וגם לצרכנים, אנחנו הגדרנו לעצמנו יעדים ומשימות לשנים הקרובות להתיעלות בייצור החלב, נושא רווחת בעלי חיים ונושא חקלאות מדייקת. אנחנו עוסקים בנושאים האלה כחלק ממטרה גדולה יותר, הגדלת רווחי החקלאי, צמצום עלות ליטר חלב ואופטימיזציה בייצור החלב. חשוב לציין כי בנושא רווחת בעלי חיים, נושא שאנו שמים דגש לדוגמא, בדיקת רווחת הפרה על ידי סנסורים הנותנים אינדיקציה האם הפרה באזור הנוחות שלה או בסטרס כלשהו. זאת אומרת אנחנו מאמינים שככול שהפרה מרוצה ונינוחה יותר היא מרגישה טוב יותר ומפיקה יותר. שמים דגש בנושא תכנון ההזנה של הפרה הן מהפן הכלכלי והן מהפן הבריאותי, בוחנים הכנסת מזונות חדשים למנה, עם דגש על חומרי מספוא חדשים ושימוש בחומרי לוואי מהתעשייה האומנית (כפות תמרים, שאריות ירקות ופירות ועוד). כמו כן, אנו בודקים כלים תזונתיים להעלאת השומן בחלב. המדריכים שלנו עוסקים מעבר להעברת

המדריכים שלנו
עוסקים מעבר להעברת
ידע גם בייצור ידע
יישומי. חלק מקרן
מחקרי שה"מ ההולכת
למחקרים בתחום הבקר
והכל במטרה להכניס
שיפורים חדשים שיגרמו
להתייעלות

הכיוון הוא התמקצעות והתייעלות. חגי שניר

תעודת זהות חגי שניר

חגי שניר משרד החקלאות בן 46. נולד וגר גם היום בכפר מל"ל. נשוי לאלונה, יזמית בתחום האגרוטכנולוגיה. הורים לשלושה בנים ובת. הבכור אוהד (15), אורי (13), הראל (10) ואיילה (6). בעל תואר ראשון בכלכלה חקלאית בפקולטה לחקלאות ובעל תואר שני בהנדסת תעשייה וניהול מאוניברסיטת בן גוריון. רס"ן במילואים. שניר התקבל לעבודה במשרד החקלאות בשנת 2000. תחילה ככלכלן ביחידת התיאום והקישור לעזה, בהמשך היה סגן מנהל מחוז מרכז בשנים 2003-2008 ופקיד היערות משנת 2008 ועד שנת 2015. מנהל מחוז מרכז בשנים 2015 עד שנת 2019. מחודש מרס השנה מנהל שה"מ - שרות ההדרכה והמקצוע במשרד החקלאות ופיתוח הכפר. ▲

בענף הזה אין מקום ללא מקצוענים ושה"מ מספק כלים מקצועיים וכלכליים ככול שניתן לרפתנים".

שה"מ לאן?

"בגדול שה"מ הולך לכיוון של התמחות ביידע ייצור ידע מקצועי והפצתו ופחות בביקור פרטני ברפתות החלב". ▲

יידע גם בייצור ידע יישומי. חלק מקרן מחקרי שה"מ ההולכת למחקרים בתחום הבקר והכל במטרה להכניס שיפורים חדשים שיגרמו להתייעלות".

בשנים האחרונות חל קיצוץ משמעותי בתקציבים, איך אצלכם?

"תראה, אני יכול לומר לך כי לשמחתי, תקציב המחקר והפיתוח של שה"מ הוכפל בשנתיים האחרונות וזה אומר יותר מחקרים ויותר ניסויים בנושאים שדברנו".

איך אתם מתמודדים עם המשבר המתמשך בחקלאות?

"אנחנו פועלים כל העת לשיפור והתייעלות תוך ראיית המצב העדכני של הענף. כיום יש 6 מדריכים בענף החלב ועוד 2 מדריכים בענף הבקר לבשר ומשתמשים באמצעים של הדרכה מתקדמת להעברת ידע ורואים שינוי. אנחנו משקיעים כיום יותר בהדרכה קבוצתית, ומשתמשים באמצעים דיגיטליים להעברת ידע. שמים דגש על הכשרת הדור הבא של הרפתנים".

חקלאות מדייקת ברפת?

"חקלאות מדייקת היא בעצם חקלאות המאפשרת בפחות משאבים להשיג תוצאות טובות יותר על ידי שימוש בטכנולוגיה. לדוגמה, יש לנו את נושא בעיית היונים ברפתות, אנחנו בוחנים שימוש ברחפנים להפחתת כמות היונים ובכלל, אנו עושים שימוש ברחפנים גם בעדר הבקר, להערכת כמות המרעה ואיכותו בשטח ולניהול שוטף של העדר, אנחנו עושים ניתוח של מחזור החיים של הפרה, בוחנים את הפליטות שהפרה מייצרת מצד אחד ומצד שני את היתרונות הסביבתיים החברתיים והכלכליים שלה".

טיפול בעומס חום?

שה"מ עוסק רבות בבחינת שיטות לצמצום עומס החום על הבקר במהלך הקיץ למען רווחת הפרות, לצורך כך, אנו בודקים שיטות שונות של הרטבה ואוורור, ובמקביל לכך, בוחנים בשנים האחרונות היבטי התייעלות וצמצום השימוש במים ובחשמל.

פעלתם רבות בנושא השפכים ברפתות, היכן זה עומד כרגע?

"יש לנו מגוון עבודות בנושא זה והצגנו בפני הרפתנים את הניסיונות, אין היום פתרון אידאלי שניתן לומר שהוא מתאים לכל הרפתות וכל רפת צריכה לעשות את שיקוליה בבחירת המתווה, אנחנו ממשיכים לבחון את הנושא כל הזמן".

רפת החלב בשנים הקרובות?

"אני רואה כמה מגמות, רפת הדואגת לרווחת בעלי החיים ומתחשבת באיכות הסביבה, רואה רפת יעילה יותר, רפת מדויקת יותר המשלבת אלמנטים של תירות ומקצוענות,